Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0216U000398

Державний реєстраційний номер: 0111U006632

Відкрита

Дата реєстрації: 08-02-2016

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Теоретично обгрунтувати оптимізацію параметрів ерозійно-гідрологічної стійкості елементів степових агроландшафтів і розробити систему охорони грунтів схилів

Початок етапу: 01-2011

Закінчення етапу: 12-2015

Вид звітного документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: ННЦ "Інститут ґрунтознавства і агрохімії ім. О.Н. Соколовського НААН"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00497058

Підпорядкованість: Національна академія аграрних наук України

Адреса: 61024, м. Харків, вул. Чайковського, 4

Телефон: (057) 704-16-69

E-mail: pochva@meta.ua

Інше: issar.com.ua

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національна академія аграрних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00024360

Адреса: вул. М. Омеляновича-Павленка, 9, м. Київ, Київська обл., 01010, Україна

Підпорядкованість: Кабінет Міністрів України

Телефон: 380445219277

E-mail: prezid@naas.gov.ua

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6591060

Напрям фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 98.1 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Теоретично обгрунтувати оптимізацію параметрів ерозійно-гідрологічної стійкості елементів степових агроландшафтів і розробити систему охорони грунтів схилів

Назва роботи (англ)

Theoretically substantiate erosion and hydrology stability optimization on elements of steppe agrolandscapes and develop the soil conservation system for slopes

Реферат (укр)

Об'єкт дослідження - схиловий водо-ерозійний процес за зливових опадів і стоку талих вод. Мета дослідження - управління ерозійними процесами території землевпорядкування шляхом оптимізації параметрів ерозійно-гідрологічної сталості ґрунтів в елементах агроландшафту, розробка системи охорони ґрунтів в сучасних агроформуваннях на балкових водозборах. Методи досліджень - польові, лабораторні, статистичні. Теоретичні результати - розроблено науково-методичні принципи інформаційного забезпечення охорони ґрунтів в агроландшафтах на основі картосхем: рівня безпеки рельєфу, рівня екологічної стабільності та ерозійно-гідрологічних ситуацій по ерозійно-екологічних зонах Луганської області, запропоновані моделі екологічної організації степових агроландшафтів. Визначені кількісні параметри ерозійно-гідрологічних властивостей елементів агроландшафтів. Розробка дозволяє здійснювати ґрунтоводоохоронну і екологічну оптимізацію агроландшафтів за оптимальним співвідношенням їх компонентів та ерозійно-гідрологічними показниками. Результати досліджень узагальнено у науково-методичному посібнику "Система охорони ґрунтів від водної ерозії схилових територій степових агроландшафтів". Практичні результати - на основі ескізної моделі оптимізації ґрунтоводоохоронного агроландшафту з урахуванням дефіциту вологи запропоновано диференційовані заходи (моделі) вологозбереження, які відповідають конкретній екологічній ситуації, здійснено екологічне обґрунтування раціональної структури посівних площ на прикладі Луганської області. Новизна - вперше в Україні розроблена система охорони ґрунтів від водної ерозії схилових територій степових агроландшафтів за показниками вологозбереження та параметри його оптимізації на локальному рівні. Ефективність впровадження - забезпечується зменшення прояву ерозійних процесів, накопичення продуктивної вологи у ґрунті, підвищення урожайності сільськогосподарських культур в середньому на 30 %. Галузь використання - сільське господарство.

Реферат (англ)

Object - slope water erosion process from rainfall and snowmelt runoff. Purpose - tmanagement of erosion processes in the territory of the land by optimizing the parameters of erosion and hydrological soil sustainability in the elements of the agricultural landscape, the development of soil conservation in modern agricultural structures on elevated watersheds. Research methods - field experiments, laboratory, statistical processing. Theoretical results are developed scientific-methodical principles of information support of soil conservation in agrolandscapes on the basis of the maps: the security level terrain, level of ecological stability and erosion hydrological situation erosion-ecological zones of the Lugansk region, the proposed model of environmental organization of steppe landscapes. Quantitative determination of erosion and hydrological properties of the elements of agricultural landscapes. Development allows renovation and ecological optimization of agricultural landscapes with an optimal ratio of components by erosion or hydrological indicators. Results of researches are summarized in scientific-methodical manual "the System of soil protection against water erosion of slope areas of the steppe agrolandscapes". Practical results - on the basis of preliminary optimization model of the agricultural landscape renovationg given the lack of moisture the proposed differential measures (models) VolgaTelecom that correspond to specific ecological situation, carried out ecological substantiation of rational structure of sown areas on the example of Luhansk region. The novelty - for the first time in Ukraine developed the system of soil protection against water erosion of slope areas of steppe landscapes to VolgaTelecom indicators and parameters optimization on the local level. The integration efficiency is ensured by reducing erosion processes, the accumulation of productive moisture in the soil, increasing the yield of agricultural crops in average by 30 %. Application area is agriculture.

Індекс УДК: 633/635, 634.459:632.125:633.2

Коди тематичних рубрик НТІ: 68.35

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Екологічне обґрунтування раціональної ґрунтоводоохоронної структури посівних площ (на прикладі Луганської області)

Назва продукції (англ): Ecological justification Pochvovedenie rational structure of sown areas (on the example of Luhansk oblast)

Очікувані результати: методичні рекомендації

Галузь застосування: A 01.11.0

Опис продукції (укр): Визначена ґрунтоводоохоронна спрямованість діяльності агроформувань та екологічна стабільність агроландшафту регіонів Луганської області. У розрізі угрупування районів області запропоновано комплекс ґрунтоводоохоронних заходів за агроекологічними групами земель. Проведено аналіз процесів збереження родючості ґрунтів, запропоновані заходи з поліпшення балансу гумусу в ґрунтах області. Запропоновано модель структури посівних площ за природно-сільськогосподарськими районами Луганської області.

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: з 2015 року

Виробник продукції: ННЦ "ІҐА імені О.Н.Соколовського"

Споживачі продукції: Проектні організації, ліцензовані на проведення землевпорядних робіт, ВНЗ

Перспективні ринки: Департаменти АПР облдержадміністрацій південно-східного регіону

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Навчання персоналу

НТП 2

Назва продукції (укр): Охорона і відновлення родючості еродованих ґрунтів

Назва продукції (англ): Protection and restoration of fertility of eroded soils (guidelines)

Очікувані результати: методичні рекомендації

Галузь застосування: A 01.11.0

Опис продукції (укр): Висвітлено основи механізму максимального запобігання інтенсивному розвитку ерозійних процесів та створення збалансованого співвідношення ріллі, кормових угідь та лісосмуг. Визначена агроекологічна класифікація факторів і угрупування земель як основи виділення актуальних способів оцінки показників деградації ґрунтів. Для різних рівнів безпеки рельєфу запропоновані інформаційні моделі оптимізації агроландшафтів земель сільськогосподарського призначення, в яких базою ґрунтозахисту є екологічна мережа та лісосмуги.

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: з 2015 року

Виробник продукції: ННЦ "ІҐА імені О.Н.Соколовського"

Споживачі продукції: Проектні організації, ліцензовані на проведення землевпорядних робіт, ВНЗ

Перспективні ринки: Депаротаменти АПР облдержадміністрацій південно-східного регіону

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

НТП 3

Назва продукції (укр): Система охорони ґрунтів від водної ерозії схилових територій степових агроландшафтів

Назва продукції (англ): The system of soil protection against water erosion of slope areas of steppe agricultural landscapes

Очікувані результати: методичні рекомендації

Галузь застосування: А 01.11.0

Опис продукції (укр): Висвітлені проблеми екологічно безпечного сільськогосподарського виробництва, орієнтованого на створення ґрунтоводоохоронної організації агроландшафту, розглянуті теоретичні і прикладні засади оптимізації агроландшафтів за їх ерозійно-гідрологічними показниками. Викладено методологію та алгоритм розроблення оптимального співвідношення компонентів функціональних моделей ґрунтоводоохоронних агроландшафтів. Запропоновано диференційовані моделі вологозбереження, які відповідають конкретній екологічній ситуації.

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження: з 2016 року

Виробник продукції: ННЦ "ІҐА імені О.Н.Соколовського"

Споживачі продукції: Проектні організації, ліцензовані на проведення землевпорядних робіт, ВНЗ

Перспективні ринки: Департаменти АПР облдержадміністрацій південно-східного регіону

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

НТП 4

Назва продукції (укр): Оцінка функціонування агроландшафту за показниками вологозабезпеченості та параметри його оптимізації

Назва продукції (англ): Protection and restoration of fertility of eroded soils (guidelines)

Очікувані результати: методичні рекомендації

Галузь застосування: А 01.11.0

Опис продукції (укр): Містить методику кількісного оцінювання гідрологічних параметрів ґрунтоводоохоронного агроландшафту (АЛ) з адаптацією протиерозійного облаштування на водозборі. Визначено роль гідрологічних параметрів ґрунту і факторів природного та антропогенного середовища у функціонуванні АЛ. Розраховано емпіричні моделі коефіцієнтів зволоженості і дефіциту зволоження ґрунту. На основі ескізної моделі оптимізації АЛ виділено природно-антропогенні групи та запропоновано диференційовані заходи (моделі) вологозбереження.

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження: з 2016 року

Виробник продукції: ННЦ "ІҐА імені О.Н.Соколовського"

Споживачі продукції: Проектні організації, ліцензовані на проведення землевпорядних робіт, ВНЗ

Перспективні ринки: Департаменти АПР облдержадміністрацій південно-східного регіону

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

1. Белоліпський В.О. Охорона і відновлення родючості еродованих ґрунтів / В.О. Белоліпський, В.М. Бєлослудцева, О.М. Другов, Ж.І. Мільчевська, В.І. Вечеров / за наук. ред. В.О. Белоліпського. - Луганськ: СПД Рєзніков В.С., 2012. - 116 с. 2. Булыгин С.Ю. Почвоводоохранная оптимизация агроландшафтов: монография / С.Ю. Булыгин, В.А. Белолипский. - К. Аграрна наука, 2012. - 352 с. 3. Екологічне обґрунтування раціональної грунтоводоохоронної структури посівних площ (на прикладі Луганської області) (методичні рекомендації) / Белоліпський В.О., Усатенко Ю.І., Полулях М.М.; за наук. ред. Белоліпського В.О.- Луганськ, 2014.- 40 с. 4. Оцінка функціонування агроландшафту за показниками вологозабезпеченості та параметри його оптимізації (методичні рекомендації) / В.О. Белоліпський, М.М. Полулях; за ред. В.О. Белоліпського. - Харків, 2015 - 74 с.

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 111

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Белоліпський Валерій Олександрович

Полулях Микола Миколайович

Керівник організації:

Балюк Святослав Антонович (д. с.-г. н., акад.)

Керівники роботи:

Белоліпський Валерій Олександрович

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності УкрІНТЕІ

Юрченко Т.А.